

„Novi čas“

NOVI ČAS

List stane

za celo leto 4 K
za manj premožne 3 „
v Nemčijo 5 „
posamezne številke 8 v
Oglasi po dogovoru.

Izhaja vsak petek ob
12. uri dopoldne. Ured-
ništvo in upravnništvo je
v Gosposki ulici št. 6.
drugo dvorišče.

Štev. 32.

V Gorici, 9. avgusta 1912.

Leto III.

Velike misli.

Pred 24 leti je sedanji presvitli biskup dr. Anton Mahnič začel izdajati »Rimskega Katolika«, list s katerim je sejal po Slovenskem seme katoliške samozavesti, katoliške odločnosti. Kdor hoče biti resnično skozi in skozi katoliški mož, ta mora biti prežet Mahničevega duha. Ob priliki velikega sestanka katoliškega jugoslovanskega dijaštva v Ljubljani, je Mahnič izpregovoril dvakrat in povedal dijaštvu velike in lepe misli, ki jih hočemo tu podati ker naj postanejo vodilne misli naše krščansko-socialne organizacije.

Vera podlaga našega napredka.

Na zborovanju je biskup dr. Mahnič dejal: »Iskreno sem vesel, da morem zopet povdariti, da javno in glasno izpovedujete ona Kristusova načela, ki tvorijo zmeraj podlago prave ljudske blaginje in temelj vaše organizacije in dela. Stara Evropa se sramuje in ne veruje v Kristusa, ne zupa v Kristusa, ne ljubi Kristusa. Vi pa ste med tem nastopili proti tej Evropi in Kristusove besede so zapisane na vaši zastavi. Vi se ne sramujete Kristusovih besedi, ne skrivate jih v temo, ampak iznesli ste jih na luč! Ljubi moji sinovi! Ostanite na tem potu zvesti tem načelom toliko časa, da bodo razširjeni preko slovenske in tudi hrvaške domovine.

Blagemu biskupu so tu solze orosile oko in globoko ganjen je nadaljeval: Veseli me, da vi mladi poudarjate **katoliška načela javno pred vsem svetom**, in to naj vedo vaši politiki, umetniki, vsi, vsi! Slovenska domovina je že prerोजना v teh načelih, a hrvaška — biskupu je stopila zopet solza v oko — je žalostna. Vendar vztrajajte, kajti vaši principi morajo zmagati, saj jih je postavil — Kristus. Trdno upam, da bomo kmalu z notranjo upravičenostjo lahko zapeli »Lepa naša hrvaška domovina« in »Lepa naša slovenska domovina«. To bo tedaj, ko bo naša domovina z vašim delom prenovljena v katoliških načelih.«

Kaj nam daje stanovitnost v našem delovanju.

O tem je naš vzornik dr. Mahnič na komerzu katoliškega jugoslovanskega dijaštva izjavil naslednje: »Zahvalim Boga za

veselje, ki sem ga užil te dni. Že dvajset let nisem bil tako vesel. Ob I. katoliškem shodu niti sanjal nisem, da bo obrodil tak sad, a najmanj današnji dan, ki ga ni še videla niti Ljubljana, niti Slovenija, ko je zbranih več stotin slovenskih in hrvaških dijakov, ki predstavljajo do 5 tisoč organiziranih hrvaških in slovenskih dijakov.

Nekaj pa me vznemirja, bodo li vsi vstrajali na tem potu? Ta misel me vznemirja, misel, da je že šel ta ali oni proč. Vi morate vztrajati, **biti stanovitni**; to Vam pa more dati edino **On, ki je zmagal svet**. In le v kolikor boste črpali iz te žive vere in ljubezni do Njega, boste vstrajali in obstali. Posebno me v tem oziru vesele tri resolucije, ki so jih sklenili Hrvatje. Prva izraža željo, da se vsak katoliški dijak **vpíše v eno nabožno društvo**. Druga resolucija zahteva, da ob gotovih praznikih **skupno pristopate k svetemu obhajilu**. To priča, da razumete, da sedanja Hrvatska zato nima mož značajev, ker nimamo ne vere ne ljubezni do Jezusa Kristusa. Sedanji padajo iz ekstreme v ekstrem. Ne morejo nič, ker manika prvega: sovražnika, ki leži v njihovih srcih, niso premagali. Zato ima Hrvaška toliko izdajalcev! Tega sovražnika ni mogoče drugače zmagati kakor z imenom Kristusovim.

V Vaših vrstah vladaj tudi stroga disciplina na zmagi. Vi ste kot člani kat. organizacije tudi člani svete Cerkve, Kristusove vojske. A kaj je vojska brez discipline? **Visoko spoštujte avtoriteto Cerkve!** To vodi do zmage. Vaš Odrešitelj Vam je zapustil vzgled, bil je pokoren do smrti. Tako hodite tudi Vi! Napreji, mlada vojska! Pod zaščito Zmagovalca naprej do popolne zmage! Poživi naj Vas Bog, ki bodi s svojim blagoslovom z Vami do vaše zmage nad sovražniki slovenske in še bolj nad sovražniki hrvaške domovine.«

Po teh prekrasnih navodilih naj se ravnajo naše krščansko socialne organizacije, naša društva in mi vsi, če hočemo pri svojem delu vspehov.

Sestanek kat. narodnega dijaštva v Gorici.

Lep je naš napredek! Pred par leti, ko je bila goriška dežela vzgojevališče libe-

ralne akademične mladine, ni si še upal nihče misliti, da bodo vrste goriških kat. narodnih dijakov v kratki dobi tako narastle. Bilo je res veliko dela in truda, a vse to stotero poplačano. S ponosom gledajo lahko oni moške, ki so položili na goriška tla kal kat. narod. dijaške organizacije, na one vrste katoliških dijakov, ki nosijo na svojem čelu prapor z napisom: **Z Bogom za narod**. In da nas je res veliko, to hočemo pokazati ob priliki naše prireditve, ki se vrši v dneh 17. in 18. t. m. v Gorici. Na tem našem goriškem sestanku hočemo svoje vrste pregledati, utrditi se za nadaljnje delo v dosegu svojih visokih ciljev. A ne vabimo na ta sestanek samo dijakov, iskreno so povabljeni vsi sloji našega ljudstva: od najimennitnejšega gospoda pa dol do zadnjega reveža. Vabimo vse posebno k veselilni prireditvi in k večernemu komerzu, kjer se bo poskrbelo, da se bo vsak prijetno počutil med svojega naroda **katoliškimi sinovi**. — Preblagorodni gospod dr. **Fr. Pavletič** je blagovolil dijaštvu zagotoviti, da mu pride pri tej prireditvi rade volje na pomoč in obljubil, da bo tekom cele slavnosti stal dijaštvu s svojim svetom na strani, kar bo celo prireditev gotovo dvignilo. — Hrvaško dijaštvo zastopa tov. Ivo Palčić iz Dalmacije.

Natančen program slovesnosti je naslednji:

V soboto, dne 17. avgusta: Ob 4. uri popoldne: Občni zbor podružnice »Slov. dii. zveze« za Primorsko v prostorih Slov. kršč. soc. zveze.

V nedeljo, dne 18. avgusta: Dopoldne: Ob 8. uri: Sv. maša v semeniški kapeli. Ob 9. uri: Zborovanje goriških kat. nar. abiturjentov v dvorani »Central«. 1.) Jos. Bitežnik: Dijak in socialno delo. 2.) Jos. Koruza: Dijak-organizator. — Popoldne: Slavnostna predstava v Centralu ob 4 in pol. 1.) Oton Zupančič: »Pesem mladine« — Ivo Palčić. 2.) Marij Kogoj: »Sen« — Proizvajala M. Kogoj. 3.) St. Premrl: »Zapel bi pesem žalostno«. Solospev s klavirjem. M. Kogoj in I. Palčić. 4.) **F. S. Finžgar:** »NAŠA KRI«. Igrokaz v 4 dejanjih. — Režiser abit. Alojzij Res. Ob 8 in pol komerz na vrtu restavracije Central.

Na veselo svidenje v Gorici!

Slovenci na evharističnem kongresu.

V ponedeljek so imeli združeni slovenski odbori za evharistični kongres skupno sejo v Ljubljani v deželnem dvorcu. Štajersko je zastopal č. g. dr. Medved, Koroško prelat dr. Ehrlich, Goriško č. g. dr. Srebrnič, Trst pa č. g. Ukmar in Tuil. Seja je trajala pet ur in se je razpravljalo o vsem, kar zadeva naše udeležence kongresa. Število vseh udeležencev slovenskih znaša približno 3500. Stanovanja se bodo skušala oskrbeti kolikor mogoče blizu določene cerkve. Udeleženci se bodo razdelili v skupine po 50 ljudi. V teh skupinah bodo ogledovali mesto. V četrtek, petek in soboto, 12., 13., 14. septembra, bo vsak dan zjutraj in zvečer ob šestih skupna božja služba: govor, pontifikalna sveta maša, popoldne litanije. Za pontifikalno opravilo se naprosijo slovenski škofje. Za Orle se je dosegla znižana pristopnina, kakor za dijake (3 K). Želi se, da bi prišlo kolikor mogoče veliko naših udeležencev v narodni noši. Dosedaj se jih je še malo priglasilo. Petje bo vodil č. g. Stanko Premrl. Želja se je izrekla, da bi Orli tvorili posebno skupino, in da bi imeli Slovenci svojo godbo.

Povdarilo se je tudi, da bi dospeli kolikor možno vsi že sredo do večera, 11. septembra, na Dunaj. To storé gotovo, oni ki so vozili v posebnih vlakih na Dunaj. Goričani poidejo na Dunaj v gručah, nekateri z južno, drugi z državno železnico, nekateri z brzovlakom, drugi s osebnim vlakom.

Vsak priglašeneec naj se torej takoj posvetuje z drugimi, kedaj bi šel, da pride še po dnevu tekom srede na Dunaj: potem naj javi čas odhoda ter brzovlak ali osebni vlak č. g. dušnemu pastirju v vasi. Čč. gg. dušni pastirji pa so naprošeni, da to čim prej dalje nazvanijo pripravljavnemu odboru v Gorici, da opozori postajnačelstvo, koliko potnikov se hoče s tem ali drugim vlakom voziti na Dunaj. Kdor bi tega ne storil, temu se lahko zgodi, da

ne dobi prostora pri vlakcu, s katerim bi drugače odšel na Dunaj, kajti postajnačelstvo preskrbi le toliko vozov kolikor je število potnikov, ki se je pri njem naznanilo. To torej treba strogo uvaževati. Zatorej v tem smislu na delo!

Po svetu.

Zmede in boji na Turškem.

Vojna v Tripolitaniji je stopila v ozađe. Pret. dni so Lahij z 10.000 možmi s strahovito silo napadli kraj Zuaro. Po krvavem boju so bili Arabci vrženi nazaj, nakar so Zuaro zasedli Lahij. — Kakih 1000 Arabcev je napadlo laško postojanko Zanzur. V boju je padlo več sto Arabcev, ki so bili odbiti. Po teh laških poročilih je vsa obala v laških rokah. Turška moč je baje popolnoma razkropljena. Koliko je na tem resnice, ni znano. Gotovo pa so Lahij sedaj z vso silo udarili na Turke za to, ker se bliža mir. Poročajo namreč, da se v Švicij vrše mirovna pogajanja med laškimi in turškimi zastopniki. Kaj bodo skuhal, ne vemo. — Turčija je miru zelo potrebna, ker so razmere doma vedno bolj zapletene. Vlada je vendarle razpustila državni zbor. Pripravljajo se nove volitve. Mladoturki groze, da bodo z vso silo nastopili proti vladi. Baje razdeljujejo med prebivalstvo orožje. Tudi vlada odločno nastopa. Vendar vse kaže, da se bo na Turškem vnela državljanska vojska. V Carigradu je obsedno stanje. Vlada hoče zapreti mladoturške voditelje, ki beže iz Carigrada. — Kaj se godi v Albaniji ni jasno. Ena poročila trde, da so Albanci vzeli mesto Skoplje, kjer so pobili turško posadko in kjer nameravajo proglašiti neodvisnost Albanije. Druga poročila pa trde, da so Albanci z novo vlado zadovoljni. — Turki kolijejo Bolgare. Strašna grozodejstva počno Turki v Macedoniji. Naj sledi poročilo o klanju v kraju Kačana. Ob protibugarskih izgredih v Kačani so Turki poklali 120, ranili pa nad 200 Bolgarov. Po klanju v Kačani se je podal turški oddelek v trg Sermenina. Turški vojaki so napadali med po-

tjo vasi Konsko in Milančič, kjer so pomorili in sežgali vse Bolgare, ki že niso pred Turki pobegnili. V Sermenini so oblegali turški vojaki županski urad. Turški poveljnik je ukazal aretirati župana Hihajla Kamčeva in ga na cesti javno ustreliti, ko so zaplenili turški vojaki občinstvo blagajno. Bolgari, ki so bežali pred Turki, so o grozodejstvih obvestili vojvodi Ičkova in Dancova, ki sta hitela rojakom na pomoč. Bolgarski četaši so nato pred Serminino napadli turške vojake. Po boju, ki je trajal pet ur, so bili Bolgari prisiljeni umakniti se turški premoči in pobegniti v gore. Turški poveljnik je nato dovolil svojim vojakom pleniti. Vojaki so nato vdrlj v hiše, kjer so brez usmiljenja klali žene, otroke in starce. Pobegnilo je le 150 oseb. Ko je napolnil mrak, je ukazal turški poveljnik Sermenino zažgati. Gorelo je celo noč. Več oseb, ki so jih ranili turški vojaki, je zgorelo v gorečih hišah. — Bolgarska vlada hoče Turčiji napovedati vojno radi teh dogodkov. Bolgari hočejo samounravo Macedonije, kjer Bolgari ječe pod turškim jarmom. — Ob črnogorski meji so bili veliki boji. Turški vojaki so prešli na črnogorsko ozemlje. Pri Kolašimu so Črnogorci 5. t. m. zažgali turško stražnico, v kateri je zgorelo 70 turških vojakov.

Med Avstrijo in Italijo so razmere zopet napete. Listi zopet pišejo o utrdbah na meji. Poročajo, da so Lahij na vojno z nami že tako pripravljani da bi morali naši vojaki takoj zapustiti južne Tirole, ker se ne bi mogli ustavljati Lahom. Naše velike bojne ladie bodo odslej vedno stražile našo obalo. — Tudi ob švicarski meji bo Italija zgradila nove trdnjave. — Na Kitajskem preganjajo katoličane. V eni sami provinci so ronali oplenili v 30 vasih 5000 katoliških Kitajcev. — V Maroku ima Francoska dosti nesla. Zopet je bil hud boj med Francozi in Maročani. Maroški sultan je odstopil. — Na Francoskem se vlada resno bolj približuje Cerkvi. Postav. s katerimi naj bo država zadavila cerkev, sedanja francoska vlada noče uporabljati. Bog daj francoskim katoličanom boljših časov!

Listek.

Junaštvo in zvestoba.

Nemški spisal: JOŽEF SPILLMANN D. J.

(Dalje.)

Poskusiti rešiti kralja in pri tem umreti — to je vsaj imelo kak pomen! V Tilerijah bi bila naša smrt čisto brez koristi. Tudi maršal Hervilly nam je zaklical: „Pojdite, hrabri Švicarji, in rešite kralja! Vaši pradedi so to storili več kot enkrat!“

Polkovnik Salis je tedaj ukazal bobnarjem sklicati vojake skupaj. Brata Jost sta stala neustrašeno in vrtela palčice. Kdoi je slišal boben, je prihitel in se postavil sredi dežju krogelj, kakor pri paradi. Kakih 200 mož se je zbralo v stopnišču. Polkovniki Salis, Dürler, Reding, Pfifer in več častnikov je uredilo vrsto ki je potem z zaplenjenimi topovi med ropotanjem bobnov zapustila grad.

Jaz sem dobil povelje brzo zbrati može, ki so bili v gorenjih nadstropjih in so pri grmenju topov preslišali bobnanje. Z njimi naj bi odšel za Salisovim oddelkom za zadnjo stražo. Malega Josta so mi dali za bobnarja. Eden nabitih topov in nekaj dobrih strelcev naj

bi krilo naš odhod. Ukazal sem jim top šele takrat prižgati, če bi Vesterman poskusil napasti stopnišče, in hitel sem z Jožkom v gornjo nadstropja. Od vseh strani so pridrli naši ljudje na bobnov glas, ki je zamolklo brnel po dvoranah in hodnikih. Kar sem jih dobil, sem poslal dol, da pomnožim oddelek v stopnišču.

Stopila sva v dvorano Oj de Bof. Tu in tam so ležali ob oknih mrtvi in ranjeni, ki so jih podrlé sovražnikove kroglje. Tudi marsikakega plemiča sem zagledal poleg naših mož. Moj pogled je iskal mesto, kjer sem bil pred eno uro pustil starega markisa Valdulerja. Z boleznim vzklikom sem skočil tja. Starček je ležal s prestreljenimi prsi na tleh in poleg njega je klečal oče Sekundus, ki ga je mazilil s svetim poslednjim oljem. Še enkrat je umirajoči odprl svoje oko: „Za Boga in Lilije!“ je zamrmral. Poznal me je in mi ponudil roko. „Stori svojo dolžnost in pozdravi moja otroka!“ je rekel s pojemajočim glasom. V resnici nisem smel izgubljeti trenutka in sem hitel naprej proseč patra Sekunda, naj tudi on odide z nami iz grada. „Ko končam svoje delo,“ je rekel mirno in korakal dalje, da podeli še drugim umrjočim tolažilo svete vere.

Forestirja in Müllerja iz Urija, ki sem ju bil dobil zgoraj, sem prosil, na se požurita s svojimi ljudmi in naj odidejo tudi predno dojdejo ostali dol, če jim ni več lahko braniti stopnišča. Pod streho, za obzidki na strehi, povsod sem dobil naše ljudi, ki so še hrabro streljali na sovražnika. Grof Disbah, zadnji častnik, ki sem ga dobil

Med nebom in zemljo.

Balkon, kamor smo [stopili, je ploščata stran portalne stavke, moleče več metrov ven iz glavnega poslopja, ki se vzdiguje v treh silno visokih nadstropjih do vznožja kupole. Njena štiristranska, obočena streha se je dvigala tik za nami in obkrožal jo je precej visokih zaslon, tako da je bilo moči iti brez nevarnosti okoli kupole in priti na balkon nad dvoriščem, kjer sem prej dobil grofa Disbaha. Strehe severnega in južnega krila tilerijske palače so ležale več sežnjev globoko pod nami in njih slemenca se niso naravnost dotikala središča, tako da se je zdelo nemogoče doseči jih, če bi nas zasledovali.

„Tu smo med nebom in zemljo,“ sem rekel, ko sem z grozo pogledal v omočno globočino. „Kako se hočemo umakniti, če pridejo morivci sem gori za nami?“

„Zdaj bodo najprej imeli opraviti zdolaj,“ je dejal Brunner. „Mislim namreč, da nečje le moriti, marveč tudi ropati. In jasno je, da je tukaj zdolaj mnogo okraj za zmikanje. Mislim, da pojdejo najprvo v klet, predno pridejo na streho. Če pa so se enkrat pošteno napili, bi jim ne svetoval laziti tod okoli po strehi. In ko bo noč, se bomo gotovo lahko splazili dol.“

To je bila videti v resnici edina rešilna pot. Zadelali smo vrata in postavili stražo pred nje; potem smo šli ob strešnem zaslonku na balkon na dvorišni strani in smo tam napravili isto. Zdaj smo lahko pogledali med stebrički zaslonka dol na dvorišča in na vrt in si pripovedovali krvave dogodke, ki smo jih doživeli to jutro.

(Dalje pride.)

na najvišjem balkonu tik pred kupolo središča, je baš pozival svoje može, naj porabijo zadnje naboje le za topničarje, ko sem prinesel povejle, da je treba iti iz gradu. „Škoda,“ je rekel, „marali bi pač prej počistiti te umazane topničarje — toda kakor je ukazano!“

Hitel sem še na drugo stran, kjer so na strešnih zaslonih istojako stali strelci. Tedaj sem zaslišal, kako so spodaj izprožili top, ki te branil dohod v stopnišče.

„Naskakujejo!“ sem rekel k svojemu malemu spremljevalcu, ki je še vedno živahno bobnal poleg mene. „Zdaj morava dol, če nečeva umreti v gradu.“

„Le pojdite dol,“ je odgovoril hrabri deček. „Jaz hočem tu gori še malo pobobnati. Švicarje, ki so morda še gori, že pošljem dol!“

„Ti zaslužiš Ludovikov križec, Jožek!“ sem rekel. „A zdaj je dosti. Mogli so slišati vsi in zamuditi ne smemo trenutka.“

Zares je bilo že prekasno. Ko sva prišla do stopnic drugega nadstropja, priběžalo nama je naproti nekaj mož iz Disbahovega oddelka. „Tu ne uidemo! so klicali. Preddvor in stopnišče je vzeto. Polkovnik in naši tovariši so ubiti. Stopnice, kapela in predvor, vse je polno mrtvih. Pojdite, gospod! Hočemo se skriti pod streho ali na strehi, dokler ne preneha moritev!“

Hotel sem s silo dol po stopnicah. Toda trdno so me pridržali. „Brez vse koristi drvite v smrt,“ je rekel Brunner, ki je bil med bežečimi. „Pomislite na svojo mater in otmite sebe in nas, če je mogoče!“

Imel je prav. Šel sem z njimi. Bežali smo najprej na najvišji balkon na vrtni strani in zaprli vratica za seboj.

Iz naše organizacije.

Glasnik „Slov. kršč. soc. zveze“.

Sv. Lucija. Izobraževalno društvo »Soča« pri Sv. Luciji priredi dne 18. avgusta veselico s sodelovanjem tenorista g. Jos. Rijaveca in gđc. Frida Šček.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Komnu priredi dne 18. avg. (nedelja) ob 5. pop. o priliki rojstnega dne našega presvitlega cesarja v društveni dvorani veselico s tem-le vspeodom: 1. Koračnica, vdarja tamb. zbor; 2. Na planine, mešan zbor (Saltner); 3. Plevice, 4 glasni ženski zbor (Ferjančič); 4. Planinska, moški zbor (Foerster); 5. Sin prognanega, romanca, sopran solo, poje g. Ida Jazbec; 6. Kamilja, mazurka, vdarja tamb. zbor; 7. Rožmarin, 6. glasni ženski zbor (Ferjančič); 8. Igra, Kukavica modra ptica ali boj za doto; 9. Živa slika, avstrijski zlasti slovanski narodi v narodnih nošah proslavljajo krepoti našega presvitlega cesarja. Hkrati se poje cesarska himna s spremljevanjem tamb. zbora. Vstopnina s sedežem 1-60-K, vstopnina brez sedeža 60 v. Veselica se ponovi dne 25. avg. ob isti uri. Odbor.

V Štanjelu na Krasu smo ustanovili v nedeljo 4. avg. prepotrebno »Katol. slov. izobraževalno društvo«. Shod, ki je bil na prostem, je otvoril č. g. Šmid, kurat iz Branice. Za njim pa je govoril č. P. Bonaventura iz Križa. Izvolili smo odbor. Možje in mladeniči, ki ste izvoljeni, skrbite, da bo društvo raslo in sad obrodilo! Štanjelci, ponosni ste, da je bila vaša vsa nekdanja trdnjava! Prav! Pa tudi od sedaj naprej bodi taka, za vero in domovino! Nevstransko naprej!

Če »vsaja« Gašper se in Zima, nasprotnikov, če kolne sto; nas kliče vera, domovina, Zdruzimo se, in šlo bo — šlo!

Vsi pirbi, tutti frutti, vse, to ne vleče več! Oj, Gabršček in tutti, vse glorje preč je, preč!

Iz Mirna. Po daljšem odmoru priredi Kat. del. društvo v Mirnu v četrtek na praznik Vnebovzetja Marijinega lepo predstavo v društvenem domu. Ponavljala se bode prekrasna igra: »Mati svetega veselja«, na novo pa se bode predstavljala igra: »Marijin otrok«. Tudi pevske točke bodo na vspeodu. Začetek predstave točno ob 4 in pol popoldne. Vstopnina: I. sedeži 1 K; II. sedeži 80 v; galerija 40 v; stojišča 30 v. Odbor.

Veliki Dol. Sl. kat. izob. društvo na Velikem Dolu se zahvaljuje vsem, ki so s svojo udeležbo in kakoršnemkoli trudom pripomogli, da je nedeljska prireditev tako dobro vspela, posebno pa udeležencem iz bližnjih bratskih društev. Pokazali smo edinstvo in vzajemnost pri zabavi; v smeri edinstvo in vzajemnosti pa naj se giblje tudi naše resno delo v boju za zmago končnih ciljev našega gibanja. Pošteno zabavo in resno delo, to so nam zmožna nuditi le naša društva in obojega potrebujemo. Na zdar!

Naša mladina.

Marijine družbe goriške okolice. Dne 1. sept., na angelsko nedeljo, se zberejo Marijine družbe goriške okolice k cerkveni slovesnosti na Mirenskem gradu. Ob 10. uri bo pridiga s sv. mašo pred Najsvetejšim, po sv. maši procesija. Popoludne ob 2—3. ura čiščenja, ob treh urah pridiga, sprejem novih Marijinih hčerâ iz Mirna, pete litanije M. B. z zahvalno pesnijo in blagoslovom. Nekaj Mar. družb je že priglasih, druge družbe iz Gorice in okolice se s tem posebej vabijo, da pohité dne 1. sept. na Mirenski grad. Natančnejša pojasnila se dobé pri mirenskem g. župniku.

Iz Mirna. Dne 15. avgusta, na praznik Vnebovzetja M. D., bode obhajala tuk. dekl. Mar. družba svojo obletnico in sprejem novih članic. Pripomniti moramo, da po dveletnem obstoju šteje naša Mar. družba nad šestdeset vrlih članic. — Z veliko vnemo in s posebnim zanimanjem se naša Mar. dr. pripravljala na ta veseli dan. Začetek slovesnosti začne ob 8. uri popoludne. Po blagoslovu se bosta uprizarjali v našem »Društ. Domu« dve krasni igri, ki sta za ta dan posebno prikladni in sicer: »Mati sv. veselja« in »Otrok Marijin«. Ker je pričakovati, da bode ta dan v našem Mirnu res nekaj lepega, najljubnejše vabimo sosedne Mar. družbe, posebno iz Gorice in bližnje okolice. Vso stvar pripravljala in vodi naš vrli in nad vse požrtvovalni čast. gosp. kaplan I. Drašček. V nadi, da se naše dobre sestre kar najštevilneje udeležijo, jim kličemo: Z Bogom! Na svidenje!

Iz Šmarij. Telovadni odsek »Orle« iz Šmarij bo imel javno telovadbo, dne 25. avgusta, popoldan. Vspored se naznani pravočasno. Ker bo ta dan domača orlovski godba, 20 mož, nastopila prvičkrat pri javni telovadbi, zato pridite bratski odseki vsi, da pomagate vrlim »Orlom« šmarenskim do nadaljnjih vspehov!

Lokavec. Naši krepki »Orle« pri nas lepo na predujejo, naučili so se že več vaj prostih in na drogu, kljub temu, da je naš »Orle« zelo mlad. V prvi vrsti moramo biti za ta lep napredek hvaležni svojemu načelniku Ant. Lokar, čegar spretnost in izurjenost naši nasprotniki dobro spoznajo; skušali so ga že pridobiti za se, a pa je vedno možko zavrniti. Čast mu za to! Orli iz Šturje so nas že večkrat obiskali in nam proizvajali nekaj lepih vaj, hvala jim iskrena! Govori se, da so tudi naši nasprotniki spet ustanovili svoje telovadno društvo, a vsi vedo, da bo to društvo tudi sedaj slavno zapalo ker imajo prav malo telovadcev, mi jim privoščimo srečen konec.

Št. Andrež. V nedeljo po blagoslovu je imel tel. odsek »Orle« v Št. Andrežu izvanredni občni zbor, na katerem se je izvolil tale odbor: Predsednik, br. Andrej Paškulin, podpreds., br. Josip Paškulin, načelnik: br. Josip Nanut, podnač.: br. Ignac Nanut, tajnik: br. Franc Lupin, biagajnik: Jožef Nanut, ter odsekova voditelja: br. Leop. Paškulin in Josip Lutman.

Št. Andrež. Bratski odsek »Orle« v Št. Andrežu se udeleži v nedejo dne 11. avgusta nastopa briskega okrožja »Orle« na Dobrovem, zato prsi vjuano vse brate »Orle«, ki se nameravajo udeležiti tega nastopa, da se vsi skupaj zberejo kakor po navadi pred »larovžem«. od kjer se odkoraka že ob 10. uri dopoldan. Na zdar!

Delavski vestnik.

Shod krščansko socialnega delavstva za Šturje - Ajdovščino.

Skupina Jugoslovanske strokovne zveze Šturje - Ajdovščina je imela dne 4. t. m. v Šturjah dobro obiskan shod. Delavstva je bilo nad 150. Prvi je poročal predsednik skupine tovariš Breclj o letošnji glavni skupščini Jugoslov. Strok. Zveze. Nato je podelil predsednik shoda tovariš Breclj besedo uredniku tov. M. Moškercu iz Ljubljane. V svojem govoru je govornik omenil cilje in namene vsake sodobne delavske organizacije, če hočemo, da bomo z istimi koristili našemu delavstvu. Taka organizacija, ki nudi svojim članom vse, kar isti potrebujejo za boljšo bodočnost je brez-

dvomno ravno naša Jugoslovanska Strokovna Zveza. Prvotna naloga vsake organizacije je, dvigniti izobrazbo svojih članov, gojiti med tovariši prijazno medsebojno občevanje, ki se mora v potrebi spremeniti tudi v dejansko medsebojno podpiranje. Namen naše zveze gre pa še dalje: ona nudi svojim članom pravno varstvo, jim daje v slučaju kakih pravnih zapletljajev pravne nasvete, bolniške, popotne, preseljevalne, stavkarske in pogrebne podpore. To so nameni in naloge naše zveze, ki skušajo omiliti borno stanje našega delavca, ki mora žalibog še vedno ječati pod jarmom liberalnega kapitalizma in v njegovi službi stoječega soc. demokratičnega strahovladja. Jugoslovanska strokovna zveza sloni na čistih in trdnih verskih principih, dobro vedoč, da more človek le na podlagi teh naukov doseči svojo srečo, a imamo drugo tako zvano narodno delavsko organizacijo, ki so jo zanesli med naše ljudi pristaši svobodomiselstva, kateri taje vsak verski nauk. Dobe se celo med njimi taki ljudje, ki prirejajo shode, kakor n. pr. zadnjega v Šturjah, ko se je na tem shodu govorilo proti vojaški moči naše države in čisto anarhistično in to veliko huje kakor njihovi polbratci soc. demokrati. — Ta organizacija pobira za svoje člane neke prispevke, a jim drugega ne obeta, kot da bo v slučaju stavke za nje beračila. Pri nas je pa drugače: Mi hočemo naše člane tako organizirati, da Zvezi ne bo treba v času stavke beračiti za svoje ude.

V nadaljnjem govoru je pozival govornih navzočih naj vstopijo vsi delavci v vrste strokovne zveze, da bodo tako deležni one samozavestne moči, ki preveva vso Vseslovensko ljudsko stranko; le ta stranka je možna kaj napraviti za naše delavstvo in to vsled njene velikosti in njene notranje moči. — Nato povzame besedo ajdovski župni upravitelj g. Rejec, ki govori o gospodarskih polomih propadajoče liberalne stranke in se peča s plačami ajdovskega delavstva. Naglaša, da kot katoliški duhovnik ne more več mirno trpeti, da bi smelo biti katoliško delavstvo včlanjeno pri Narodni delavski organizaciji; za katoliškega delavca, za katoliško delavko, ki mora biti strokovno organizirana, ni drugega mesta, kakor v Jugoslovanski Strokovni Zvezi. Govornik obrazloži nato načela tarifnih pogodb.

Šturijski župnik, g. Kmet naglaša v svojih izvajanjih važnost in potrebo delavske gospodarske organizacije, ki mora slediti strok. organizaciji. Delavstvu priporoča naročanje in sodelovanje pri krščansko socialnem delavskem tisku in odločno nastopi proti publicam, ki jih širijo med delavstvo krivi preroki narodno-delavske organizacije. Predsednik Breclj zaključí nato lepo uspelo zborovanje.

Iz Nabrežine. Naše rdečkarje je zadela zopet nova katastrofa, kakoršno smo svoječasno že napovedali. Zgodovina te rdeče smole je ta: L. 1907, ko je izbruhnil v Nabrežini zadnji veliki štrajk, si je izposodil znani Marica pri gosp. Wildiju v Cavaromani 1000 K (ker je najbrže primanjkovalo denarja v blagajni!). Za to svoto je gosp. Marica z izbrano družbo v

»društveni krčmi« veselo popival in prepeval — »enak« lačnim sodrugom. To je bilo takrat, ko se je bližal štrajk h koncu, ko so se delavci, siti štrajka do grla, vračali vsi izmučeni, sestradani in napol nagi iz Bulgarije, ko niso imele matere niti kruha za svoje dojenčke... Sedaj pa se je reč nekoliko zasukala. Gosp. Wildi zahteva od Marice 1000 K (z obrestmi 1400 K), ker drugi, ki so podpisani z Maricem na dolžnem pismu nimajo nič premoženja. Kako naj si ta pomaga iz take zadrege? Na vse kripilje se peha in trudi in skuša spraviti skupaj sodr. »flikarje«, od katerih naj bi žrtvoval vsak nekaj flik, samo da ne bo on ničesar trpel. Bistra glavica! To svoto denarja, radi katere je bilo nesrečnih in kaznovanih več delavcev, naj poravnajo delavci sami. Kaka ironija! A ni še dovolj! Voditelji, kje je onih približno 900 K, katere ste nabrali med delavci, da kupite na željo g. Kopača Cavaromano? Cavaromana ni še vaša, Kopač se ni še ustrelil sredi nje in denarja tudi ni več! Kdo je spravil v žep tiste lepe kronice, oškropljene s krvjo vaših sodrugov? Ali vas nič ne peče vest? Ej »kompagnioni«, dajte v bogim delavcem nazaj, kar jim gre. Vi delavci pa, le trudite se in pripravljajte »med vašim trotom«. Prinesite v nedeljo seboj dosti flik in vrzite jih v nenasitna žrela vaših širokoustnežev! Le navdušujte se za socialistične ideje, ko vidite taka v nebovpijoča dejanja najvzornejših socialistov!

Organizacija katoliških železničarjev na Francoskem. Katoličani se na Francoskem vedno lepše gibljejo. Posebno delavstvo je sito socialističnih besed in se organizira v katoliških društvih. Dne 6. t. m. je imela »Zveza katoliških železničarjev Francije« svoj občni zbor. Poročilo o delovanju je jako ugodno. Zveza ima že 160 skupin ter 48.000 članov. Francosko delavstvo leze in se koplje ven iz praznega socializma. Ali naj naš slovenski delavec še vedno tišči v rdeči jarem? Ne! Naše delavstvo se organiziraj v »Jugoslovanski strokovni zvezi«, ki je edina prava organizacija, katoliško misleči železničarji pa v »Prometno zvezo«.

„Slovenska Straža“.

Za Slomškovo proslavo!

Opozarjamo vsa naša društva in organizacije, da dobe vse podrobnosti za Slomškovo proslavo lahko v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Na razpolago so govori, deklamacije, prizori in tudi nova **slavnostna kantata** Foesterja, ki je eden najlepših slovenskih moških zborov. Kjerkoli imate moški zbor, naučite se te slovenske bojne pesmi, ki se lahko rabi tudi pri vsaki drugi priliki. Cena partituri je 2 K. »Slovenska Straža« je poslala na svoje podružnice in nekatera druga društva okrožnice. K tem okrožnicam še priporočamo, naj bi zbori imeli na sporedu tudi lepi **Vodopivčev mešani zbor »Slovenski Straži«**. Cena posameznim glasovom je 20 vinarjev, ter se dobe pri »Slovenski Straži«. — Ravnokar je izšel za Slomškovo proslavo tudi prekrasen dramatični prizor **»Veseli god«**, ki je ves prepleten z globo-

kimi nauki Slomškovi in je biser v literaturi narodno-verske vzgoje ljudstva. Vsako večje društvo naj bi ki naročilo ta prizor, se ga dobro naučilo in predstavljalo! Prizor je pripraven za vsak oder, tudi za oder na prostem. Prizor s posameznimi tiskanimi vlogami za vseh sedem nastopajočih oseb velja skupno 2 K 80 v, torej pride za vsako nastopajočo osebo samo 40 vin., mnogo ceneje kot bi se pa vloge prepisovale. Naročila na »Slovensko Stražo«. — **Slomškove razglednice** v treh barvah, umetniško izvršene so tudi v zalogi »Slovenske Straže«. Naj bi bi ne bilo kraja na Slovenskem, ki bi se letos ne pridružil Slomškovi proslavi!

Slomškova slavnost v Selu na Vipavskem. Podružnica Slov. Straže za Batulje-Selo in Srednje Vip. okrožje »Orlov« priredi v Selu na travniku g. Alb. pl. Matti ljudsko veselico dne 18. avgusta v proslavo velikega slovenskega moža in škota A. M. Slomseka. Na vspredu je godba, petje, deklamacije in prizori. Deklamacije in pesmi so večinoma Slomšekove. Govora bo sta dva. En govornik pride iz Ljubljane. Pri veselici nastopi prvokrat javno »Orlovska« godba iz Smarij. K veselici je vstop prost za vsa povabljená društva in povabljenec. Priskrbijo se tudi sedeži. — Prostovoljni prispevki se bodo pobirali v korist Slov. Straže. Med vso veselico se bo vršil srečolov in šaljiva pošta. Pričakuje se, da posamezna društva nastopijo s kako pesmijo in skupno pri pesmi »Slov. Straže« ter pri Slomškovem moškem zboru »Veselja dom« (I. pesmarica str. 35). Pokažimo Vipavci, kako cenimo A. M. Slomseka, ki je vse storil za pravo vzgojo Slovencev. Obeta se mnogoštevilna udeležba. Vabijo se vsa bratska društva, odseki, Mar. družbe itd. Orli se naprošajo, da pridejo v kroju, dekleta pa če le mogoče v belih oblačilih.

Zavarujte svoje življenje le po posredovanju »Slovenske Straže«. Nikdo naj ne sklene zavarovanja predno ni zahteval po »Slovenski Straži« ponudbe, katera ga bo de v vsakem oziru najbolj zadovoljila. Nadzornik zavarovanja nastopi v prihodnjih dneh svoje potovanje po vsem Slovenskem, vsled česar »Slovenska Straža« prosi, da ji dotičniki, ki se hočejo dati zavarovati, sporoče svoj naslov, da jih nadzornik obiše.

Brezplačno posredovanje pri najetju posojil je na razpolago dotičnikom, ki se po »Slovenski Straži« zavarujejo za življenje.

Slovinci pojdite gotovo pogledat na magistrat v volilni imenik, če ste pravilno vpisani!

Novice.

Na zborovanje jugoslovanskega katoliškega dijaštva, ki se je vršilo pret. teden v Ljubljani, je došlo 600 dijakov, med njimi 300 Hrvatov iz Dalmacije, Bosne, Hrvatske in Slavonije. Na zborovanje je došlo

blizu 100 brzojavnih pozdravov. Tudi uredništvo »Novega Casa« je poslalo brzojavni pozdrav zborujočim katoliškim ujakom. Zborovanje je poleg presv. biskupa dr. Mahniča pocastil tudi ljubljanski knez in skot dr. Jeglič ter dezerni glavar dr. Sustersic. Venke važnosti so besede vez. glavarja, ki jih je izpregovoril na večernem komerzu. Kot glavar dezere Kranjske je povdarjal, da hrvaški dijaki zborujejo na hrvaških tleh in da Slovenci, ko pridejo na hrvaško bodo stali na domačih slovenskih tleh. Kaziocka ni več med nami! — Besede so vzbudile venkansko navdušenje. Zvečer v petek je bila slavnostna predstava igre »Pavla«, ki jo je spisal predsednik »Zarje«, nas rojak Lojze Klemenec. O tej igri smo dobili od strokovnjaka obsirno kritiko, katere danes vsled njene obsežnosti ne moremo priložiti. Omenimo le, da je misel igre čisto nova. »Pavla« je umetnisko delo skozi in skozi in dela pisatelju vso čast. Nekateri so jo napacno pojmovali, kar pa igri nič ne škoduje. Da pa igra ni vplivala tako kakor bi morala, tega so krivi igralci, ki so imeli le 2 skupni skušnji. Rojaku in prijatelju Kemcu castamo na njegovem lepem delu! — več se spregovorimo o igri.

Kemcova igra »Pavla«, ki se je igrala na sestanku katoliškega jugoslovanskega gijastva v Ljubljani, je obicinstvu zelo ugajala, čeprav nekateri nedobrohotni kritiki tega nočejo priznati. Igra ima svojo umetnisko vrednost in ni delo zacetnika. Da mislece obicinstvo to tudi umeva, sledi iz tega, ker se bo igra priredila takoj na več krajih Kranjske in na jesen tudi v Gorici. To bo pisatelju Kemcu v najlepše zadovoljenje.

Sprejem v kn.-ndš. deško semenišče v Gorici. 1. V smislu pravil se sprejemajo v zavod ucenci: a) ki vzbujajo upravičeno upanje, da se bodo po završenih gimnazijskih studijah posvetili duhovskemu stanu; b) ki kažejo temu stanu primerne telesne in duševne lastnosti; c) ki pripadajo goriški nadškotiji; d) ki so prav dobro dokončali en ali več gimnazijskih razredov. 2. Letni znesek za stanovanje, hrano, luč, snazenje perila i. t. d. je k 400, ki se mora vplacati v dveh enakih obrokih meseca septembra in meseca februarja naprej. 3. Radi velikih stroškov za vzdrževanje novega semenišča in radi nameravane ustanovitve notranje gimnazije se more znižanje ali popustitev navedene svote le takim gojencem dovoliti, ki so res ubožni in ki se odlikujejo po svoji pridnosti in vzornem nravnem vedenju. 4. Prošnje za sprejem naj se odpošljejo po zadevnih duhovnih uradih kn. ndš. ordinarijatu v Gorici vsaj do 18. avgusta t. l. ter naj se jim priloži: a) krstni list; b) zadnji dve šolski spričevali; c) ubožni list; d) zdravniško spričevalo; e) izjava pristojnega dušnega pastirja. V Gorici, 7. avgusta 1912. Ravnateljstvo kn.-ndš. deškega semenišča.

Prošnje za vsprejem v slov. »Alojzijevišče« je vložiti do 15. t. m. Priložiti je treba: 1. krstni list, 2. dve zadnji šolski spričevali, 3. zdravniško spričevalo za šolsko vporabo, 4. ubožni list (kdor ne more plačevati cele mesečnine). Stariši naj prine-

sejo prošnje ali osebno ali naj jih pošljejo po pošti na naslov: Vodstvo slov. »Alojzijevišča« v Gorici.

Preč. gg. duhovniki, ki želé naročiti **nove brevirje** potom prodajalne kat. tisk. društva v Gorici naj blagovolijo to sporočiti poprej, da se bo znalo, koliko in kake vrste naj se jih naroči. Sploh priporočamo to svojo prodajalno, ki bo skušala ustreči po možnosti vsem cenjenim odjemalcem.

»Naša kri« v Gorici. Ta najnovejša igra našega pisatelja Finžgarja se bo igrala pri predstavi katoliškega narodnega dijaštva v nedeljo dne 18. t. m. ob 4 in pol v dvorani Central. Ker je igra nekaj krasnega, ne bo žal nikomur, kdor jo pride gledat. Poleg te lepe igre se bodo proizvajale tudi druge umetniške točke. Že sedaj opozorimo na solo speve tov. Palčiča iz Dalmacije, ki je že v Ljubljani na dijaškem sestanku s svojim krasnim bariton glasom očaral vse občinstvo. Da se omogoči dijakom tudi gnoten uspeh, priporočamo vam, da se te predstave udeležite.

Smrt pokosila mladi cvet. Iz Skrilj smo dobili naslednje tužno poročilo z dne 7. t. m. V sredo 7. t. m. je umrl v Skriljah Valič Andrej, dijak šestošolec. Bil je lepega obnašanja, marljiv in eden najpridnejših na celi gimnaziji. Bil je vedno odličnjak. V nedeljo je bil še med nami in sedaj leži na parih. Celu vas navdaja velika žalost, ker je bil marljiv in vsem priljubljen. Naj počiva v miru! Pogreb je bil danes zjutraj.

Velikodolci svojemu dušnemu pastirju ob 25letnici mašništva. Iz Vel. dela: V soboto in nedeljo dne 4. t. m. smo slovesno praznovali 25letnico mašništva našega prečastitega g. vikarja. Naše veselje je bilo tim večje, ker nimamo v njem samo dobrega dušnega pastirja, ampak tudi skrbnega očeta, ki porabi ves svoj trud in delo v naš dušni in telesni blagor. Kar imamo novejših naprav v vasi, bile so izključno zamišljene in podpirane od njega. Zato imamo tudi pri nas tisto lepo edinost — cerkev in občina delujeta složno roko v roki. Naj bi se ta edinost v prihodnosti ne rušila, ampak naj bi postala vedno tesnejša, ki bi združevala vse dobromisleče v boj proti modernim lažiprijateljem ljudstva. V znamenju te edinosti kličemo preč. g. vikariju: Bog naj Vas ohrani med nami še mnoga leta, naj blagoslovi Vaše delovanje in naj poplača Vaš znoj in skrb za naš blagor.

S Kreglijšča: Novoustanovljeno društvo na Kreglijšču pri Komnu je priredilo na čast 25letnice mašništva velikodolskega vikarja, č. g. Štubelja lepo prireditve. Velik goreč kres in umetni ognji so daleč na okoli oznanjali to redko slovesnost. Tudi med sv. mašo in popoldanskim blagoslovom so pokali topiči. Bog živi našega ljubljenega g. vikarja še mnogo let.

Roditeljski sestanek v Podgori. — V nedeljo 4. t. m. je priredilo »Društvo krščansko mislečega učiteljstva« roditeljski sestanek v Podgori. Govoril je najprej domači g. kurat o pomenu krščanske šole in vzgoje gledé na mladino, družino in človeško družbo, ter razkrival namere svobodomislecev gledé na šolo, katero bi radi ločili od cerkve. Zatem je govoril društve-

ni predsednik, g. Lad. Likar, zbranim starišem o uplivu starišev na vzgojo otrok, o negovanju ukaželjnosti, o vzgoji vesele narave pri otrocih, o važnosti vzgleda, o negovanju pobožnosti, pravičnosti, zmernosti in dobrega berila, ter o potrebi združitve šoliodraslih otrok v katoliških organizacijah. Govor je žel splošno pohvalo. Lepi sestanek je zaključil domači g. kurat, ki je v svojem govoru kazal na pomen in korist skupnega delovanja učitelja in duhovnika. Krščansko misleče učitelji na dan, naprej, na delo!

Običajni romarski shodi v Logu pri Vipavi se vrše dne 15. avg. (Vel. Šmaren), 24. avg. (sv. Jernej), 8. sept. (Mali Šmaren) in 3. nov. (zahvalna nedelja). Božje-potniki naj vzamejo na znanje, da od zdaj naprej ne odpade noben romarski shod. Pač pa se vrši dne 1. sept. t. l. v Logu velika izredna evharistična slavnost za goriško in kranjsko Vipavo, na katero že sedaj vabimo. Natančen spored objavimo pravčasno. Omenimo še, da bo do Vel. Šmarna pročelje priljubljene romarske cerkve v Logu lično prenovljeno. Delo izvršuje domač zidarski mojster g. Jernej Poniž.

Romarski shod v Repentabru. Repentabor: Na praznik Marijinega Vnebovzetja in sv. Roka bo tukaj običajni romarski shod. — Spovedniki bodo pripravljene že na predpraznik. Cerkev smo to leto krasno prenovili. Slikarska dela je po zmerni ceni izvršil gospod slikar Delneri. Lahko trdimo, da je sedaj ta sicer mala cerkvica izmed najlepših na Krasu.

Veliki vojaški manevri graškega armadnega zbora bodo v naši državi vojaška novost. 28. pehotna divizija in 22. deželnoobrambna divizija vadita od 31. avgusta do 3. septembra tako močni, kakor so divizije močne v vojski. Prideljena jima bo tudi cela priprava in vsi pomožni oddelki, ki jih obsega v vojski pehotna divizija. Vadiji bodo v okolici Cirkniškega jezera na Kranjskem. Javnost bo pri teh vajah izključena, ker preizkusijo stvari, ki jih smatrajo za vojaške tajnosti. Vaj se udeležijo prestolonaslednik Franc Ferdinand z velikim vojaškim spremstvom, načelnik generalnega štaba podmaršal pl. Schemua, armadni nadzornik, general pehote baron Conrad, najbrže tudi vojni minister, general pehote Auffenberg in minister deželne brambe, general pehote pl. Georgi.

Vojaške vaje. Zadnji dan avgusta se bodo vršile vojaške vaje po Vipavskem in gornjem Krasu. Dne 21. avgusta bo 27. pešpolk prenočeval na Vrhpolju, drugi del tega pešpolka v Vipavi in 3. bataljon 47. pešpolka na Slapu. Nato odidejo vojaki na Kras, kjer bodo 22 in 23 prenočevali v Štanielu, Koprivi in Komnu.

Strelne vaje na Krnu. V torek so imeli vojaki strelne vaje na planinah za vasjo Krnu. Ljudje so morali spraviti s petih planin živino na varno — v času najhujšega dela.

Naš primorski pešpolk št. 97. ima sedaj polkovne vaje pri Belovaru na Hrvaškem, odkoder odkoraka po končanih vajah v Zagreb, kjer bo praznoval cesarjev rojstni dan. Iz Zagreba gredo naši vojaki te-

ga polka v Karlovec, odkoder odidejo vsi rezervisti istega polka v Trst. Po preteku pet dni se vrnejo vsi tretjeletniki domov. Tako bodo dne 18. sept. že vsi doma.

Tridnevnik v Batujah. Batuje. Od 25—28. julija je imel preč. g. p. Bonaventura pri nas trodnevnik na čast presv. R. T. Pri vsem delu so se je verniki udeleževali v obilnem številu. Vsaki dan je bilo veliko obhajil. Bog obilno povrni za njegove nauk in obilen trud!

Porcijunkula v Sv. Križu. Sv. Križ. Dne 2. avgusta je imel na »porcijunkulo« č. g. novomašnik Fr. Černigoj slov. sv. mašo. Pridigal je vlč. g. p. Bonaventura. Cerkev je bilo prenapolnjena.

Čipkarski tečaj v Vel. dolu. Iz Vel. dola: Sklep šolskega leta na tukajšnjem čipkarskem tečaju se je vršil dne 31. julija. Ob 7. uri je bila sv. maša, pri kateri so lepo pele gojenke tečaja. Kako koristen je za nas ta tečaj razvidimo iz naslednjih števil: od zavoda za žensko obrt na Dunaju je v dobil tečaj za delo gojenk 7718,91 K, od deželne odbora 500 K od pospeševalnega urada za malo obrt 150 K. Te številke nam kažejo, kako koristna je ta šola, potem katere pride v našo občino toliko denarja. A kljub temu se vdobe nasprotniki, ki rujejo proti tej šoli in g. vikarju, ki se je toliko trudil z njo!

Šola za šivilje na zavodu »Šolskega Doma«. Trgovinsko ministerstvo je izdalo odredbo, da imajo spričevala tečaja za šivilje isto pravico in veljavo kot spričevala ženskih obrtnih šol. Lep dokaz napredka tega slovenskega šolskega zavoda.

Polom liberalne »Trgovsko obrtno-zadruga« bridko občutijo ljudje na deželi, ki so bili tako neumni ali pa neprevidni, da so kedaj zaupali liberalcem. Kakor se govori bodo Ozeljanci, ki so po veliki večini bili »naprednjaki« v zahvalo skupno morali plačati 40.000 K. Ponekod so ljudje vsi obupani. Liberalno gospodarstvo rodi danes po deželi jok in gorje.

Liberalni denarni polom in Kraševci. Iz Repentabra: Liberalna obrtna zadruga tudi tu nekatere, ki so sicer že plačali svoj dolg, pa proti svoji vednosti pustili delež pri zadrugi, tolaži s povabili, da naj plačajo 300 K do konca t. l., da bodo ložje potem pogrešali, kar bo še manjkalo. Ko smo pred tremi leti priredili romanje na Brezje, so liberalci v svojih lažnjivih časopisih pisali o strašnih sleparijah in goljufijah, ki so se porodile v njihovih okisanih možganih in nekateri reveži so res vse verjeli. — Sedaj pa imajo isti priložnost prepričati se, koliko treba doplačevati, kadar liberalni agitatorji k njim priromajo in jih pridobijo za svoje zadruga.

Prostovoljno gasilno društvo v Cerknem je na občnem zboru izvolilo sledeči odbor: Načelnik Fr. Obid, podnačelnik Fr. Peternej, tajnik Iv. Moškat, blagajnik Fr. Bevk, odborniki Iv. Carli, Iv. Gregorinčič, in Val. Jež, namestnika O. Kranjec in Fr. Golob. V pretečenim letu je imel odbor 18 sej in 14 društvenih vaj in je društvo pomagalo pri 3 požarih. Umrla sta 2 podpor-na člana, izstopil ni nihče. Življenje društva je v lepem redu ter gleda še lepši bo-

dočnosti nasproti, zlasti ko bode mogoče enkrat si zgraditi svoj lastni gasilni dom. Manjka nam tudi še potrebne gasilnega orodja, da se lahko hiti na pomoč tudi sosednjim vasem. Na dan sv. Jerneja bode društvo imelo javno tombolo, čisti dobiček se porabi za nakup gasilnega orodja. Prijatelji in prijateljice društva, domačini in sosede, vabimo Vas pridite ta dan v Cerkno na pomoč!

Ceste na Kanalskem. S Kanalskega: Prepotrebne ceste na Kanalskem so zagotovljene. Vendar prosimo, da bi se z delom bolj požurili, ker le prepočasni g naprej. Ljudje bodo imeli čas, ko pospravijo svoje pridelke in tedaj naj bi se začelo delo z večjo živahnostjo.

Občinske volitve v Gorici. Volilni imeniki za prihodnje dopolnilne magistratne volitve bodo razporejeni od 8. avgusta skozi štiri tedne na tukajšnjem municipiju in sicer ob delavnikih od 9—12. predp. in od 4—6. ure pop.— ob nedeljah in praznikih pa od 9.—11. ure pred. Čas reklamacijskega postopanja je od 5. do 13. septembra.

Nočna služba v lekarni bo prih. teden od 11. do 18. t. m. v lekarnah Liberi in Tromba na Korsu. To velja tudi za nedeljo in praznik.

V hipni blaznosti poskušen samomor. V pondeljek popoldne je skočila gč. Marija Petsche, hči upokojenega davkarja g. Leopolda Petsche, skozi okno II. nadstropja in se pri padcu hudo poškodovala po celem telesu, posebno po nogah. Vzrok temu činu je hipna blaznost; v zadnjem času je namreč zelo tožila o hudem glavobolu in nevrasteničnih napadih.

Vinska letina po Krasu kaže skrajno slabo. — Splošno od povsod prihajajo tožbe, da grozdje gnije in se osiplje, trte so vže napol gole, ne pomaga niti škropljenje ni žveplanje. — Upalo se je, da bomo letos imeli dobro vinsko letino, a gotovo ne bo vina, če gre tako naprej, več kot tretjina od lanskega leta. — Nato opozarjamo vže zdaj naše poslance, da nam izposlušajo kako podporo.

Letina na Vipavskem. Z Vipavskega: Na Vipavskem kaže letina dobro, vendar opazujemo da je krompir začel gniti. V močnih zemljah tudi turšica trpi radi pogostnega dežja. Ravno tako se je bati, da bi grozdju začelo škodovati deževju. Opazuje se na grozdju bolezen »oidium«. Sena je toliko, da ljudje ne pomnijo, da bi ga bilo toliko pridelali.

Letina na Kanalskem obeta biti srednje dobra. Poljski pridelki kažejo še precej dobro, če ne pride kaj hujšega. Češpelj bo tudi nekaj, čprav ne mnogo. Jabolk pa ne bo veliko. Krompir je ponekod že začel gniti in tudi drugače ga ne kaže mnogo. Sirk pa kaže dobro. Sena so pridelali precej in otava kaže tudi dobro.

Letina v Furlaniji jako lepo kaže. Vsega obeta biti dovolj.

Nesreča na Krnu. Vojak padel 50 m globoko in se razbil. Poročajo nam: V nedeljo zjutraj okrog 6 ure padel je vojak

planinec, Anton Pirč, doma iz Nove vasi pri Mariboru, na Krnu 50 m globoko ter se ves razbil. Njegov tovariš obvisel je na pečinah ter klical toliko časa, da je prišlo več tovarišev, ki so ga z vrvjo potegnili iz nevarnega mesta. Vojaki planinci nabirali so očnice (planinke) po dva in dva skupaj in pri tem se je zgodila opisana nesreča, ker sta vojaka lazila za očnicami po strmih pečinah nad Kozljakom na drežniški strani. Ponesrečenega vojaka prenesli so takoj, ko je došla komisija v Kobarid, kjer je bil pogreb v torek ob 6. uri zvečer. — Čudno se nam zdi, čemu rabijo vojaki toliko očnic in zakaj se jih pusti ravno ob nedeljah laziti po hribih in nabirati očnice. Tudi se opaža, da se očnice kljub vsem strogim prepovedim še vedno rujejo s koreninami. Na Matajurju so jih že skoraj popolnoma iztrebili, sedaj jih bodo še na Krnu.

Z drevesa je padel in si zlomil hrbet v soboto 3. t. m. v Ronkah Karl Nanut iz Št. Andreža, ko je trgal češplje.

Z drevesa padel. Zato min: V nedeljo je padel sedemleten sin posestnika Jož. Leban iz Zato minna z drevesa in si je zvil roko.

Smrtonosni gadji pik. V soboto 3. t. m. je 12-letni deček Jožef Ferletič iz Dola pri Opatjenselu pasel govedo. Pri tem je bosonog trgal češnike. Naletel pa je na gada, ki ga trikrat pičil v levo nogo. Ker zdravniške pomoči ni bilo o pravem času, je bila smrt neizogibna. Ubogi deček je lepo previden izdihnil svojo dušo v ponedeljek okrog 10h dopoldne. Ubogi stariši!

Strelna na Lokvah. Dne 29. julija je na Lokvah strelna udarila v hišo Jožefa Krivec, kjer je napravila za 800 K škode.

Strelna užgala senik. Posestniku »Kašarnar-ju« v Zabčah pri Tolminu je užgala v pondeljek popoldne strelna senik. Zgorelo je precej sena — dobro, da ni drugih žrtev.

Strelna je ubila v sredo popoldne pred hudim nalivom pri Gregorju Pišken in njegovemu bratu pri Brišekih pri Proseku na Krasu vola, 2 kravi, svinjo, psa in mačko ter prvemu zažgala hišo in hlev, drugemu pa hišo. — Gorelo je še v četrtek zjutraj.

Strelna je udarila v noči od srede na četrtek ob 2h čez polnoč v Gor. Vrtojbi v hišo posest. Andrija Žiberna. Izvzemši nekaj lukenj v hiši in velike groze pri ljudeh ni napravila posebnę škode.

Toča je pobila v Stržišču v noči od srede na četrtek. Škoda je velika na ajdi.

Vlak raztrgal pijanca. (Žrtev alkohola.) Iz Repentabra: 1. t. m. je v tukajšnji gostilni pri kolodvoru močno pijan razgrajal neki tuji mladenič, ki je delal in popravljaj blazine. Domačini so ga spravili na skedenj in vzeli proč lestvico, da bi jih ne nadlegoval v hiši. — Pa od alkohola razgret je skočil iz skednja in taval ponoči sem pa tja. — Zjutraj v petek pa so ga našli na železnični progi prerezanega od vlaka v dva kosa. Zlezal je pod vlak, med tem ko je vlak stal. S pestmi si je mašil ušesa, da ne bi slišal premikanje vlaka. Če bi ga bil zgrabil železnični stroj, bi ga bil raz-

mesaril v drobne kose, tako pa je bil le prerezan čez telo v dva kosa, ki sta razdeljena ležala na železni cesti. — Popoldne ob 3. uri je prišla komisija, pobrala kose v rakev in jih odnesla v mrtvašnico. — Nesrečni alkohol, kaj stori iz človeka!

Smrt v Soči. V nedeljo, popoldne je utonil v Soči mizarski učenec Ludovik Turk. Dečko je moral delati tudi ob nedeljah dopoldne, vsled česar ni mogel k sv. maši. Popoldne se je šel kopat v Sočo, kjer je zašel v vrtinec in ondi našel svojo smrt. Fant je bil doma iz Štanjela na Krasu.

Brata Faganelli, Pavel in Teodor, ki sta bila v preiskovalnem zaporu radi konkurza, sta sedaj izpuščena.

Mladenič pod avtomobilom. Tolmin: V petek 2. t. m. je avtomobil povozil pred voj. kasarno nekega mladeniča iz Svin pri Kobaridu. Razmesarilo ga je precej na eni strani — toda upanje je, da ne bo hudega.

Dijak utonil v morju. Pret. ponedeljek je v Gradežu utonil 18letni dijak, rodom Čeh iz Prage, ki se je v Gradežu kopal. Istega dne je imel odriniti iz Gradeža domov v Prago v družbi svojega brata in strica.

Pretepi pijancev. Z Vipavskega: Pred kratkim je v Prvačini nekdo udaril v Pahorjevi krčmi svojega lib. tovariša tako močno s kozarcem po glavi, da se je moral zateči k usm. bratom v Gorico. Minulo ned. so v Dornbergu nekteri napredni mladeniči s kamenjem pobili moža ki ima številno družino. Razbili so mu črepinjo nad čelom samo radi tega, ker jih je opominjal, da naj mirujejo. Prepeljali so ga v bolnišnico kjer je še vedno v smrtni nevarnosti. Mladenič varujte se pijančevanja!

Cigani v okolici in na Vipavskem golufajo in kradejo kar se da. Orožniki so jim v soboto v Rubijah zaplenili 2 konja, ki sta bila najbrže ukradena kje na Vipavskem.

Nov tir na drž. železnici. Pišejo nam: V Štanjelu so morali napraviti na postaji še en nov tir. Znamenje je, da železniški promet raste. Zelo zanimivo je, kako ponoči delavci pri svetilnicah z največjo naglico pritrjujejo nov tir k menialniku. Pri delu jim pomaga tudi žel. stroi. Enemu delavcu je zmečkalo pri tem delu dva prsta.

Novice iz Solkana. V sredo dne 7. t. m. je imelo **novozvoljeno starešinstvo drvo sejo.** — Med drugimi točkami je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje **pokopališča.** V tej zadevi se je izvolil odsek, ki ima nalogo celo zadevo proučiti, z lastniki zemljišč se pogajati, in o tem poročati prihodnji starešinstveni seji. — Sklenilo se je tudi, da se popravijo **poti po Skalnici.** To morajo posestniki za sedaj sami popraviti, sicer jih županstvo samo popravi na njih račun. Občina bode pri tem pomagala z dvema delavskimi močmi. — V bodoče se ustanovi novo mesto, **poljskega čuvaia,** ki bode oskrboval tudi skalniške poti. — **Automobilistom** kakor tudi kolesarjem se prepove prenapeta vožnja skozi vas, in se začetkom in konec vasi napravijo svarilne table. — **Varstvo po polju**

prevzame redarstvo, ki se bode tedensko menjalo.

Italijanske slavnosti v Gorici prepovedane. Goriško, laško društvo Audax podistico italiano je nameravalo prirediti dne 11. in 25. t. m. dve slavnosti in povabiti veliko izvangoriških laških društev. Nameravalo je pa priti tudi več Lahov iz Italije. A vlada jim je z ozirom na javni red prepovedala vso slavnost.

Radi tatvine je bil v sredo aretiran na zahtevo državnega pravdnika Jožef Leban iz Gorice.

Pri občinskih volitvah v Štanjelu so liberalci popolnoma pogoreli. Večina izvoljenih mož je v taboru S. L. S.

Velika surovost. Škrbina: Surovost mlečnozobih liberalnih mladeničev se pojavlja tudi pri nas. Neko tako fante je v noči od sobote na nedeljo razobesilo na strešni žleb občinskega vodnjaka blazino, ko jo je seveda dotičnik ukradel in zapisal na njo »Nazdar čuk«. To dejanje je res vredno le kakega podivjanega liberalnega mladiča. Dobro bi tudi bilo, da bi naše županstvo bolj pazilo na nočni mir, ne pa da trpi ponočno kričanje in razgrajanje, ki rodi le taka grda dejanja, s kojimi se sramote naši ugledni in poštene sovaščani.

Iz Gojač. Notico v zadnji števi, od 2. avg. popraljamo v toliko, da se z onimi butelikami, ki so zmanjkale pri plesni veselici, katero je zagrešil gojaški učitelj pri sv. Pavlu, nista imela dobro onadva stražnika, ki sta jih čuvala, ampak drugi. Zato nima pomena opazka: volka postaviti za varuha pri ovcah. Toliko resnici na ljubo, ker nočemo nikomur delati krivice.

Oni 3 gg. učitelji-častni občani, s katerih pomočjo so zmagali pri nas liberalci, se še vedno okoli ozirajo in iščejo tiste »zasluge«, katere bi si bili pridobili za goj. občino in radi katerih so jih imenovali častnim občanom. In ker ne najdejo nobene se morajo na tihem smeati velikodušnosti Gojaškega starešintva, ki jim je naklonilo to »zasluženo« čast.

Šempas. Naši Sokoli z ogorčenostjo zavračajo od sebe sum, da plešejo in popivajo skoro vsako nedeljo. Zahtevajo tudi naj povemo ime gostilne, kje se to vrši. To bodo na najbolje vedeli sami oni, ki se ob harmonikinem hreščečem glasu vrtijo po podu znane liberalne gostilne in ravnostam popivajo pozno v noč. Seveda če tate ples, morajo tajiti tudi ponočno rjovenje in kričanje po vasi, kar pa vse zavračajo na naše mladeniče. Kako pa govore oni sledovi pred neko liberalno krčmo, ki govore o prevelikem zaužitju vina. Ali so morda te sledove pustili tudi naši fantje. Vse »čukanje« in pranje črnega zamorca jim ne bo ničesar pomagalo: oni, ki pozno v noč popivajo, po vasi kričijo in rjovejo, so in ostanejo naši »najnaprednejši« liberalci. — Mladenič.

Nesreča pri vojaških vajah se je 1. avgusta zgodila v triglavskem pogorju. Planinci so imeli vaje ondot. Neki konj, ki je nosil brzostrelno puško, je na grebenu omahnil in padel v prepad, kjer je obležal mrtev.

Sneg in zima na Ruskem. Pri nas je vročina, a na Ruskem prava zima. Zadnje dni je na Ruskem zapadel sneg tako visoko, da je pokril čredo 900 ovac, ki so pod snežno plastjo zmrznile.

Redka bolezen. Pred devetimi leti prišel je bolnišnico sv. Luke v St. Paulu, Minn. v Sev. Ameriki na bergljah tedaj 15 let stari Karol J. Murphy iz Marshfielda, Minn. Od tega časa leži neprestano v posteli vsled dosedaj še nedognanega vzroka bolezni. Njegovo telo postaja vedno bolj odruvenelo ali trdo tako, da se bode spreminilo ččasoma v trdo koščeno maso. Zdravniki so mnenja, da bode pomilovanja vredni bolnik okamenel tekom enega leta, smrt bo nastopila tedaj, ko okameni tudi srce. 24-letni živi mrlič je že popolnoma oslepel; pripravljen je tudi vedno na smrt. Čudno pri tem je, da leži pri svojih starših tudi njegov brat vsled slične bolezni.

Sneg je v sredo zapadel po več krajih Tirolske.

Iskre.

Svoboda brez Boga. Francoska republika, ki je popolnoma zavrgla Boga, ni prinesla s svojo »svobodo« Francozom prave sreče. Le poslušajmo! Pred 40 leti je država plačevala za šole 95 milijonov frankov na leto, nevesčih v branju in pisanju je bilo tedaj na Francoskem le 14 odstotkov ljudi. Danes plačuje država za brezversko šolo 350 milijonov in celih 30 odstotkov Francozov ne zna brati ne pisati. — Brezverska vzgoja in nekrščansko življenje je povzročilo, da znori sedaj na Francoskem na leto 85.000 ljudi, pred 40 leti pa le 11.500. Francoski vojaki so bili nekdanj najboljši. Pred 40 leti še je bilo v celi francoski armadi le 7000 slučai v neokorščine, lani pa 70.000 slučajev. — Pred 40 leti je bilo le 13.000 mladoletnih zločincev, sedaj že 30.000. To so sadovi z drevesa, ki se zove »svoboda brez Boga«.

Kmetijski razgovori.

Bolezen na trtah. Na Krasu, kakor kaže obeta biti letos precej dobro trzatev. Tudi turšca in drugi pridelki ne bodo izostali. Vkljub dobro vspevajočim trtam se vseeno tu pa tam opazi napad »peronospora« in »grozdne plesnobe«. Sicer se opazujejo tudi druge bolezni na trtahi, a največ jim škoduje »grozdna plesnoba« in »peronospora«, kateri sti večkrat vzrok slabi letini. —

Grozdna plesen posebno hudo napada tam, kjer se je premalo ali celo nič zveplalo. Tudi »peronospora« je začela napadati hudo, posebno tam, kjer ni bilo pravočasno ali premalokrat poškopljeno. S skrbnim škropljenjem in zveplanjem se te bolezni prav lahko odstranijo.

Kakor je potrebno za poljedelca poznati življenje posameznih rastlin, kie najboljše vspevajo in katerih vrst rastlina mu največ donaja; ravno tako je tudi za trto-reica potrebno poznati življenje škodljivcev (rastlinskega in živalskega izvora). To pa zato, da se njih napadov lažje izognemo. Na željo več trto-rejcev, hočem v na-

slednjih vrsticah opisati. Življenje peronospore in grozdne plesnobe, in sicer:

»Peronospora« ali »strupena rosa« je gliva, katera se živi od trtnih sokov. Ona dela škodo na grozdju, več pa na listu. Ta bolezen napada vse trte, ene več, druge manj, izvzemši nekatere amerikanke. Gliva se najprvo vsede na gornjo stran lista, kjer se ob kapljici vode razvije (skali) ter zaje v list. Na spodnji strani pokaže se v podobi majhnih sivobelih vejic, ki so kal peronospore (trosi). Ko dozore, počijo ter se razprše na sosednje spodnje liste in grozdje. Veter pa jih daleč raznaša. Ako opazimo majhne razne oblike sivobebe proge ali če list gledamo proti solncu in opazimo madeže oljčne barve, kateri postanejo potem rdeči, je to znamenje, da je list že napaden. Potem škropljenje ne pomaga več. Sicer škropljenje tudi potem koristi, ker vstavi nadaljno razvitje peronospore, a napadeni listi se vseeno posuše, oziroma postanejo luknjičavi. Škropiti je treba vselej, predno bolezen nastopi in tolikokrat kolikor je potrebno. Če se škropljenje opusti, listje zgodaj odpade in grozdje ne dozori. Posebno ugodno za razvoj teh glivic je vlažno vreme v nižavah, manj pa v višavah. Kakor že vsakemu znano imamo proti tej glivi zanesljivo sredstvo (strup), namreč, zmes »vapnenogalično raztopino«.

Nadaljna bolezen je »Oidium« ali »grozdna plesnoba«. Oidium je gliva, katera živi na jagodah, včasih tudi na listju in mladju. Ta gliva daje sok iz bolj vrhnjih stanic jagode. V obliki vsestranske mreže, ki je sive barve, se razmnoži v sobne stanice ob površju jagode. Napadena jagoda razpoka, iz nje se izloči sok ter se posuši! Ta gliva se razvija najbolj v gorkem podnebju, in sicer, meseca julija. Več škoduje na visoki vzgoji, manj pa na nizki. Ta bolezen se vniči tudi, ko se je že pokazala; nasprotno peronospora na ne. Tudi to bolezen vničimo prav lahko in sicer, z žveplenim prahom. Le o pravem času je treba žveplati. Žveplati moramo ko je dovolj solnca, da se žveplena sokislina lahko razkroji in vsled tega se glivice zamore. V rosi žveplanje nič ne vinkuje, to pa zato, ker se žveplo samo strdi. Tudi ono žveplo, ki je morebiti padlo na tla dobro učin-

kuje, a le takrat ko se žveplo razkroja v žvepleno sokislino in kroži v obliki plina ob trtnem grmu. Kmetov sin.

Za poduk in zabavo.

Amerikanski milijonar John Rockefeller ima v oblasti ves ameriški petrolei, vsled česar ga imenujejo petrolejski kralj. Ta mož je velik »revez«, ker nikdar neve, koliko premoženja da ima. Po njegovem lastnem pripovedovanju, se njegovo premoženje ne da natančno dognati, ker se vedno lahko zmoči za kakih 10 milijonov dolariev ali po naše za 50 milijonov kron. Vendar pa znaša Rockefellerjevo premoženje okroglo 3800 milijonov kron. Na leto ima približno 250 milijonov kron dohodkov, kar pa ni največja številka, ker l. 1907 je imel kar 600 milijonov kron dohodkov. To je seveda bila izjema, ker Rockefeller ima navadno »le« 20 milijonov kron na mesec, na teden 5 milijonov, okroglo 700 tisoč kron na dan, okroglo 30.000 K na uro, okroglo 500 kron na minuto in nad 8 kron vsako sekundo. — Tudi miloščino daje ta mož, toda le od svojih dohodkov, ne dotakne pa se kapitalov. Nai pa od častitih bravcev nihče ne pošlje temu možu kake prošnje za podboro, ker Rockefeller ne odgovarja nikomur.

Največja hiša na svetu stoji v New Yorku v Ameriki. Ni še popolnoma zgrajena. Ko bo končana, bo visoka 235 metrov. To je višina, ki si jo predstavljatiš najbolje tako: Misli si približno 5 stolpov cerkve sv. Ignacija v Gorici drugega vrh drugega. Vsa ta višina znaša tako približno višino najvišje hiše na svetu. Hiša ima 55 nadstropij in je popolnoma iz iekla. Velika na je tako, da bi prebivalci člega bovškega okraja čisto zložno lahko prebivali »pod streho hiše ene«. Človeški um res napreduje, sreče in zadovoljnosti pa je vedno manj.

Lanska suša je napravila po nekaterih državah veliko škodo. Sedaj so šele začunali, koliko je škodovala suša Nemcem. Tem je vsled suše lansko leto zmanjkalo za 42 milijonov mark (1 marka velja 1 K 17 $\frac{1}{2}$ vin.) krompirja, za 4 milione 600 ti-

soč mark zelja, za 5 milijonov čebule, kumar i nsolate za 3 milione, riža za 29 milijonov, graha za 21 milijonov, fižola za 4 milione 200 tisoč mark, iečmena za 153 milijonov, jabolk za 13 milijonov in semena za 7 milijonov 800 tisoč mark. Seštej sedaj sam te milione! Te pridelke so morali Nemci za te velike milione kupiti zunaj države, česar jim druga leta ni bilo treba. Tu se vidi, kaj pomeni, za celo državo, če se kmetu dobro godi

Zeti Pepili se smeja tako od srca, da ga prijatelj Dolfil praša, kaj ga tako veseli. Pepili: »Povem ti, že nikomur ne poveš! Železnica sem ogabufel! Dolfil: »Kaj? Kako pa si to naredil?« — Pepili: »Kupil sem si returkarto, pa se nisem hotel z njo nazaj peljati!«

Razločev med tatom in zdravnikom kakšen je? To vprašanje je nekdo stavil v družbi. »Tat vedno ve, ko zapušča kako stanovanje, kaj ljudem tam manjka. Zdravnik pa tega ne ve vedno, se je glasil odgovor.

Pozor!

Šivalni stroji po tovarniški ceni radi opustitve zaloge pri **M. ŠULIGOJ v Gorici Barriera 43** blizu drž. kolodvora v lastni hiši.

Oddati je v Podgori pri Gorici službo

organista.

Prosileci naj se oglasijo pri kuračijskem uradu istotam.

Izvrstno domače vipavsko vino od 56 l naprej prodaja po dogovoru. Na željo se dostavi vzorce.

Filip Samec,
Šmarje pri Ajdovščini.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva v Gorici
se je preselila in se nahaja sedaj

Montova hiša, Gosposka ulica števil. 2.

Priporoča se toplo za obilen obisk.